

EUROPSKA
KOMISIJA

VISOKI PREDSTAVNIK
UNIJE ZA VANJSKE
POSLOVE I
SIGURNOSNU POLITIKU

Bruxelles, 22.7.2020.
JOIN(2020) 13 final

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

**POSEBNO UPRAVNO PODRUČJE HONG KONG:
GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2019.**

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

POSEBNO UPRAVNO PODRUČJE HONG KONG:

GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2019.

Sažetak

Od predaje Hong Konga Narodnoj Republici Kini 1997. Europska unija (EU) i njezine države članice pažljivo prate razvoj događaja u području politike i gospodarstva u Posebnom Upravnom Području Hong Kongu. EU podržava politiku „jedinstvene Kine” te podupire načelo „jedna zemlja, dva sustava” i njegovu provedbu. U skladu s obvezom prema Europskom parlamentu preuzetom 1997. Komisija svake godine objavljuje izvješće o razvoju događaja u Hong Kongu. Ovo je 22. takvo izvješće i u njemu se daje prikaz stanja 2019.

Za Hong Kong je 2019. bila posebno teška godina. Prijedlozi za izmjenu zakona o izručenju, čije je prvo čitanje u Zakonodavnom vijeću bilo 3. travnja 2019., izazvali su dugotrajne nemire. U drugoj polovini godine došlo je do velikih javnih skupova, prosvjeda i nasilja, blokada sveučilišta, vandalizma i ometanja prometnih mreža, zračnih luka i drugih aspekata svakodnevnog života. Prosvjednici su vladi Hong Konga uputili pet zahtjeva. Uzroci nemira uključivali su politička i socioekonomska pitanja. Vlada je odgovorila tako što je povukla zakon o izručenju te se prvi put od 1967. pozvala na ovlasti u kriznim situacijama kako bi zakonski zabranila nošenje maski i tek se u ograničenoj mjeri upustila u dijalog s prosvjednim pokretom. Policija je u nekoliko navrata bila optužena za nasilje, čime su zahtjevi prosvjednika da se osnuje istražni odbor sa širokim ovlastima dobili veći legitimitet. Međutim, vlada Hong Konga odbila je osnovati takav neovisan odbor. Neovisno vijeće za pritužbe na rad policije preispituje nekoliko slučajeva navodnog policijskog nasilja i trebalo je početkom 2020. objaviti preliminarno izvješće. Međutim, upitno je jesu li njegove ovlasti primjerene.

Izbori za okružna vijeća u studenome protekli su mirno, što je pobudilo nadu u smirivanje nasilja. Povijesno visoka izlaznost od 71,2 % pokazala je da stanovnici Hong Konga pridaju veliku važnost ostvarivanju svojih demokratskih prava. Nakon tih izbora pa do kraja godine dolazilo je uglavnom do mirnih masovnih prosvjeda i tek ponekih nasilnih incidenata.

EU i dalje potiče Posebno Upravno Područje Hong Kong i tijela središnje vlade da nastave s izbornom reformom kako je navedena u Temeljnem zakonu i da postignu dogovor o demokratskom, pravednom, otvorenom i transparentnom izbornom sustavu. Uvođenjem općeg prava glasa vlada Hong Konga dobila bi veću podršku javnosti i legitimnost, što bi pridonijelo ostvarenju gospodarskih ciljeva Hong Konga i rješavanju socioekonomskih pitanja. Kako bi se osigurala dugoročna stabilnost Hong Konga, potreban je uvjerljiv odgovor na pritužbe izražene tijekom dugotrajnih prosvjeda.

Sve više raste bojazan od narušavanja načela „jedna zemlja, dva sustava” i autonomije Hong Konga. Ključne se slobode i dalje općenito poštuju u Hong Kongu, a vladavina prava i neovisnost pravosuđa ostale su glavne zaštitne mjere. Međutim, uočena su određena zabrinjavajuća kretanja u pogledu slobode govora, posebno u kontekstu kontinuiranih prosvjeda. Visoki sud presudio je 18. studenoga da je zakon o zabrani nošenja maski neustavan, na što je Peking reagirao izjavom da sudovi u Hong Kongu ne mogu odlučivati o ustavnosti zakonodavstva Hong Konga i o njegovoj usklađenosti s Temeljnim zakonom. Sva nastojanja da se u tom pogledu ograniče ovlasti sudova narušila bi autonomiju Hong

Konga, ali i neovisnost njegova pravosuđa i vladavinu prava. Sustav za suzbijanje korupcije i dalje je snažan i otporan.

Na gospodarskom je planu 2019. bila teška godina za Hong Kong, uz smanjenje BDP-a od 1,2 % i prvi proračunski deficit u 15 godina. To je uglavnom bilo rezultat vanjskih čimbenika koji su se pojavili već krajem 2018., tj. usporavanja kineskoga gospodarstva i trgovinskog spora između SAD-a i Kine, ali nemiri u drugoj polovini 2019. imali su presudan utjecaj, posebno u sektorima povezanim s turizmom. Međutim, Hong Kong ima velike fiskalne i devizne pričuve zahvaljujući kojima može savladati teškoće, ali i osigurati stabilnost valute i poduprijeti poslovni sektor. Njegovi financijski i bankarski sektori ostali su otporni i visoko konkurentni, zbog čega je zadržao položaj glavnog svjetskog središta za inicijalne javne ponude (IPO) i izbjegao odljev kapitala izazvan panikom.

Europska poslovna zajednica u Hong Kongu u različitoj je mjeri pogođena gospodarskim stanjem i nemirima. Europska poduzeća uglavnom prate i čekaju razvoj situacije, ali vrlo su zabrinuta zbog političkog zastoja, nasilja i dosad neviđenog pritiska na poslovni sektor. U europskoj poslovnoj zajednici smatra se da su hongkonški čvrst pravni sustav, neovisnost pravosuđa, temeljna prava i slobode i poslovno okruženje bez političkih uplitanja ključni elementi konkurentnosti te regije. Svako narušavanje tih pozitivnih čimbenika negativno bi utjecalo na privlačnost Hong Konga u tom pogledu i na njegovu prednost pred drugim poslovnim središtima.

EU je tijekom godine objavio nekoliko izjava i očitovanja. Glasnogovornik EU-a dao je tri izjave, 12. lipnja, 1. srpnja i 13. kolovoza. Visoka predstavnica objavila je tri očitovanja u ime Europske unije, 17. kolovoza, 2. listopada i 18. studenoga. U tim su izjavama istaknuta razna pitanja, ali i da je potrebno:

- zaustaviti nasilje,
- sudjelovati u uključivom dijalogu, imajući na umu da je Europska unija spremna poduprijeti one koji žele raditi na smirivanju nasilja i uspostavi takvog dijaloga,
- osigurati poštovanje ključnih sloboda,
- pokrenuti sveobuhvatnu istragu nasilja, upotrebe sile i temeljnih uzroka prosvjeda.

Europski parlament održao je 18. srpnja raspravu o Hong Kongu i donio rezoluciju o toj situaciji.

Razvoj događaja u području politike

Glavni događaji 2019. bili su rasprava o **zakonu o počiniteljima u bijegu i uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima („zakon o izručenju”)** i masovni prosvjedi koji su započeli zbog predložene mjere. Ured za sigurnost Hong Konga iznio je taj prijedlog u veljači 2019., a cilj mu je olakšavanje izručenja počinitelja Kini, Tajvanu i drugim zemljama. Kao jedan od razloga za pokretanje te reforme naveden je slučaj građanina Hong Konga protiv kojeg je u Tajvanu podignuta optužnica za ubojstvo, ali ne postoji osnova za njegovo izručenje.

Zakon o izručenju oštro su kritizirali pravnici, poslovni sektor i civilno društvo. Najviše ga se kritiziralo zbog toga što je prvotni nacrt obuhvaćao velik raspon kaznenih djela, nije osiguravao dostatni nadzor nad predloženim predmetima izručenja i zato što kontinentalnim pravnim sustavom nisu predviđeni primjerena zaštita ljudskih prava i zakonitost postupanja. Vlada Hong Konga odgovorila je tako što je revidirala prijedlog te je smanjila broj kaznenih djela koja podliježu izručenju s 46 na 37 i odredila je da se za kaznena djela koja podliježu

izručenju mora izreći kazna zatvora dulja od tri godine. Protivljenje javnosti tom prijedlogu postajalo je sve jače te su održani veliki skupovi i žestoke rasprave u Zakonodavnom vijeću.

Sukobi o tom pitanju zaoštravali su se, a vlada je istodobno smanjila nadzor nad izradom nacrtu zakonodavstva u odboru Zakonodavnog vijeća. Uključivanje dodatnih zaštitnih mjera u taj zakon nije ublažilo protivljenje javnosti. Fronta za građanska i ljudska prava tvrdila je da je 9. lipnja u prosvjednom maršu protiv zakona o izručenju sudjelovalo milijun ljudi. Čelnica vlade Carrie Lam najavila je 15. lipnja suspenziju, ali ne i odustajanje od zakona o izručenju. Idući marš održan 16. lipnja privukao je navodno dva milijuna sudionika, što je najveće takvo okupljanje u povijesti Hong Konga. Oba su marša protekla mirno. Nakon toga su se prosvjednici sve više okupljali oko zgrade Zakonodavnog vijeća i drugih vladinih zgrada. Skupina prosvjednika upala je 1. srpnja u zgradu Zakonodavnog vijeća i prouzročila znatnu štetu, nakon čega je zgrada bila zatvorena tri mjeseca. Nasilni napadi maskiranih muškaraca na putnike na stanici javnog željezničkog prijevoza u Yuen Longu izazvali su negodovanje javnosti. Napad se dogodio nakon marša protiv zakona o izručenju i upozorenja da će prosvjednici biti kažnjeni ako odu u Yuen Long. Policija je oštro kritizirana jer nije na vrijeme reagirala da zaustavi nasilje. Neovisno vijeće za pritužbe na rad policije trenutačno istražuje taj incident.

Zakon je u potpunosti i službeno povučen tek 23. listopada. Djelomično popuštanje u lipnju nije ublažilo prosvjede i prosvjednici su tada artikulirali pet zahtjeva:

1. službeno povlačenje zakona;
2. osnivanje neovisnog istražnog odbora koji će se baviti pitanjima kao što su navodno policijsko nasilje tijekom nemira;
3. prestanak upotrebe riječi „neredi”, kojom su tijela vlasti opisivala prosvjede, jer se za to kazneno djelo može izreći dugotrajna kazna zatvora do 10 godina;
4. amnestija za uhićene; i
5. uvođenje općeg prava glasa na izborima za čelnika vlade i Zakonodavno vijeće, u skladu s odredbama Temeljnog zakona.

Tijekom prosvjeda nastala je taktika prosvjednog pokreta koji nema vođu, ali koji je svejedno dobro organiziran. Osim redovitih odobrenih i neodobrenih skupova i marševa, povremeno je blokiran i hongkonški prometni sustav. Masovni pasivni prosvjedi i demonstracije u međunarodnoj zračnoj luci od srpnja do rujna ozbiljno su omeli rad službi i doveli do uvođenja mjera kojima se ograničava ulazak na terminale. Sustav javnog prijevoza bio je česta meta ometanja i vandalizma uslijed tvrdnji prosvjednika da je korporacija nadležna za upravljanje tim sustavom ometala prosvjede u dogovoru s vladom, i to tako što je zatvarala stanice na lokacijama prosvjeda. Trgovački lanci za čije se vlasnike ili upravu smatralo da simpatiziraju Peking isto su tako bili meta vandalizma.

Neke je prosvjede obilježilo učestalo i opasno nasilje te bacanje molotovljevih koktela i drugih predmeta. Pojavila se bojazan od radikalizacije nekih članova prosvjednog pokreta. Policija je često upotrebljavala suzavac te ispaljivala gumene metke i nesmrtonosnu sačmu za onesposobljavanje. Ispaljivani su i pravi meci. Tijekom godine je otkriveno nekoliko improviziranih eksplozivnih naprava. U studenome je jedan prosvjednik zadobio teške ozljede nakon što ga je policija nastrijelila u trbuh, a jedan je poginuo nakon pada s parkirališta. Došlo je i do incidenta u kojem je jedan muškarac nakon svađe s prosvjednicima zapaljen i pritom teško ozlijeđen.

Tijela za izvršavanje zakonodavstva u više su navrata bila optužena za prekomjernu upotrebu sile i nasilje. Neki slučajevi tog nasilja snimljeni su kamerom. Te optužbe istražuje Neovisno vijeće za pritužbe na rad policije, koje do početka 2020. mora sastaviti javno izvješće o postupanju policije tijekom prosvjeda. Mnogi pripadnici prosvjednog pokreta

nemaju povjerenja u Neovisno vijeće za pritužbe na rad policije, čija je vjerodostojnost dovedena u pitanje nakon povlačenja petorice međunarodnih stručnjaka koje je vlada u rujnu 2019. imenovala da mu pomažu u radu. Ti su stručnjaci javno izjavili da Neovisno vijeće za pritužbe na rad policije nema odgovarajuće istražne ovlasti i kapacitete. Objava privremenog izvješća Neovisnog vijeća za pritužbe na rad policije odgođena je do donošenja zaključka u sudskom preispitivanju kojim se želi utvrditi ima li to vijeće potrebne ovlasti za provođenje istraga povezanih s građanskim nemirima.

U studenome su **prosvjednici zauzeli sveučilišne kampuse**. Kinesko sveučilište i Politehničko sveučilište bili su poprište nasilnih sukoba s policijom i višednevnih opsada. Mnogo je osoba ozlijeđeno i uhićeno. Nekoliko istaknutih aktivista civilnog društva, uključujući i neke koji su tradicionalno bliski Pekingu, nastojalo je posredovati između policije i prosvjednika te osigurati siguran prolaz za neke prosvjednike. Uhićenja i zlostavljanja zdravstvenih radnika koji su pružali hitnu medicinsku pomoć na Politehničkom sveučilištu izazvala su snažno negodovanje. Zaključeno je da neki ozlijeđeni prosvjednici zbog toga nisu tražili liječničku pomoć i da su time prekršene humanitarne norme. Zbog štete nanesene objektima i nemirnog ozračja sveučilišni su semestri skraćeni i ostatak nastave odrađen je na daljinu. Nakon izbora za okružna vijeća u studenome uslijedilo je mirnije razdoblje u prosincu, u kojem su se opet održavali uglavnom mirni masovni skupovi i marševi. Policija je pokazala veću spremnost na odobravanje okupljanja i prvi put od kolovoza dopustila je Fronti za građanska i ljudska prava da organizira marš. Prosvjedni pokret zadržao je veliku potporu: mnogo se ljudi odazvalo na odobrene marševe, a Fronta za građanska i ljudska prava procijenila je da se na maršu održanom 8. prosinca na UN-ov Dan ljudskih prava okupilo 800 000 ljudi.

Vlada Hong Konga na neprekidne je nemire među ostalim odgovorila i pozivanjem na široke ovlasti u kriznim situacijama, koje su utvrđene tijekom kolonijalnog razdoblja. U listopadu se čelnica vlade u Vijeću pozvala na Pravilnik o donošenju propisa u kriznim situacijama iz 1922. kako bi se donio propis o zabrani nošenja maski na javnim okupljanjima, koji se počeo primjenjivati 5. listopada („Propis o zabrani pokrivanja lica”). Te su ovlasti upotrijebljene prvi put od 1967. Iako je taj potez naišao na veliku potporu u političkim krugovima koji podupiru postojeću vlast, s druge je strane oštro kritiziran zbog ograničavanja osobne slobode, neprimjenjivosti i nemogućnosti parlamentarnih zastupnika da temeljito razmotre taj propis.

Pravno osporavanje tog propisa razmotreno je na Visokom sudu koji je 18. studenoga odlučio da taj propis nije u skladu s Temeljnim zakonom i da ograničavanje prava koje je sadržano u tom zakonu nije razmjerno zakonitim ciljevima vlade. Čeka se odluka Najvišeg žalbenog suda o tom pitanju.

Carrie Lam morala je 26. rujna odgovarati na teška pitanja koja joj je postavilo 150 pripadnika javnosti na jedinom dosad održanom **javnom dijalogu u zajednici**. Ured za dijalog koji bi trebao usmjeravati takve aktivnosti osnovan je u okviru vladina Ureda za inovacije u politici i njezinu koordinaciju. Međunarodni partneri, uključujući EU, poticali su rad na jačanju dijaloga radi ublažavanja situacije. Civilno društvo isto je tako nastojalo razviti dijalog.

Kongres SAD-a donio je 21. studenoga **Zakon o ljudskim pravima i demokraciji u Hong Kongu** i Zakon o zaštiti Hong Konga. Vlada Narodne Republike Kine i vlada Hong Konga oštro su kritizirali taj potez. Međutim, mnogi pripadnici prosvjednog pokreta pozitivno su reagirali. Tim se zakonom predviđa redovita procjena stupnja u kojem se poštuje autonomija Hong Konga, što je povezano s posebnim trgovinskim statusom koji SAD priznaje Hong Kongu, i pritom se utvrđuje temelj za moguće sankcije protiv pojedinaca koji krše ljudska

prava u Hong Kongu. Zakonom o zaštiti zabranjuje se izvoz određenih proizvoda za izvršavanje zakonodavstva u Hong Kong.

Izbori za okružna vijeća održani su 24. studenoga unatoč bojaznima određenih pripadnika prosvjednog pokreta da bi mogli biti odgođeni zbog nemira. Međutim, tijekom kampanje došlo je do nasilnih incidenata kao što su fizički napadi na kandidate i vandalizam u stranačkim prostorijama. Sami su izbori ipak održani u mirnom ozračju i na njima je zabilježen dotad neviđeno visok odaziv od 71,2 %. Pandemokratski predstavnici osigurali su 395 od 452 mjesta i kontrolu nad 17 od 18 vijeća. Okružna vijeća imaju tek ograničene savjetodavne i političke ovlasti, ali nadziru znatne proračune. Međutim, okružni vijećnici određuju 117 od 1 200 mjesta u izbornom odboru koji bira čelnika vlade, a pandemokratska frakcija uspjela je steći veći utjecaj u izbornom odboru prije sljedećeg imenovanja čelnika vlade koje je predviđeno za 2022.

Neprestani nemiri i način na koji je vlada na njih reagirala negativno su utjecali na podršku koju vlada ima u javnosti. Rezultati ispitivanja javnog mnijenja objavljeni u listopadu pokazali su da se popularnost čelnice vlade smanjila na rekordno niskih 20,2 %. Druge ankete objavljene krajem godine naglasile su štetan učinak prosvjeda na povjerenje javnosti u nadležna tijela.

EU je tijekom godine objavio nekoliko izjava i očitovanja kojima je reagirao na razvoj događaja u Hong Kongu. Visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (HR/VP) objavila je očitovanja u ime EU-a 18. studenoga, 2. listopada i 17. kolovoza. Objavljena je i zajednička izjava s kanadskim ministrom vanjskih poslova 17. kolovoza. Glasnogovornik visoke predstavnice objavio je izjave 13. kolovoza, 1. srpnja i 12. lipnja. Europski parlament održao je 18. srpnja hitnu raspravu o situaciji u Hong Kongu i donio je rezoluciju o toj situaciji. Situacija u Hong Kongu spomenuta je i u izjavama EU-a koje su bile upućene Trećem odboru Opće skupštine UN-a i Vijeću UN-a za ljudska prava.

Prava, slobode i jednake mogućnosti

Zagovaranje samoodređenja ili neovisnosti i dalje je rezultiralo isključenjem iz izbornih postupaka. Joshui Wongu, glavnom tajniku stranke Demosistō, nije dopušteno kandidiranje na izborima za okružna vijeća koji su održani 24. studenoga. Bio je jedini kandidat među 1 098 potencijalnih vijećnika koji je isključen iz izborne utrke. U trima dopisima koje je poslao tijelima i u odgovorima na pitanja službenika zaduženog za izbore Joshua Wong distancirao se od dotadašnjeg zagovaranja neovisnosti. Službenik zadužen za izbore tvrdio je u obrazloženju isključenja da ni Wong ni Demosistō nisu uistinu promijenili stav o neovisnosti.

Visoki sud razmotrio je u rujnu 2019. zabranu kandidature Agnes Chow na naknadnim izborima za Zakonodavno vijeće 2018. koja joj je izrečena na temelju njezine povezanosti sa strankom Demosistō i zagovaranja samoodređenja. Visoki sud odlučio je uvažiti prigovor zbog povrede postupovnih prava obrane koji je uložila gospođa Chow i presudio je da joj nije pružena poštena prilika da odgovori na tvrdnju da neće poštovati Temeljni zakon. Sudac je zaključio da je „prekršeno načelo pravičnosti ili poštenog postupka”. Međutim, pri donošenju presude dodao je da zagovaranje samoodređenja ili neovisnosti ne bi bilo u skladu s Temeljnim zakonom.

Hongkonški **mediji**, uključujući internetske medije, i dalje su raznoliki i uživaju visoku razinu slobode. Međutim, prisutna je bojazan od političkog utjecaja nad nekim segmentima medija i od autocenzure. Javno se govori i o navodnim napadima na novinare, koji uključuju policijsko nasilje tijekom prosvjeda i ometanje rada novinara u kontekstu nemira. Neke su udruge,

primjerice Klub stranih dopisnika i Udruženje novinara Hong Konga, objavile izjave¹ o tom pitanju. Hong Kong je zauzeo 73. mjesto prema Svjetskom indeksu slobode medija koji sastavljaju Reporteri bez granica.

Sloboda okupljanja uglavnom se poštovala tijekom teške godine za javni red, a javna su tijela dopustila brojne javne skupove i marševe. S porastom nasilja sve su češće odbijala izdati odobrenja za takve skupove pozivajući se pritom na sigurnosne razloge. Zbog toga su se sve više održavala neodobrena okupljanja, na kojima postoji rizik od sukoba prosvjednika i policije.

Prava LGBTI osoba. Novi predsjedatelj Povjerenstva za jednake mogućnosti Ricky Chu Man-kin najavio je rad na unapređenju mjera protiv diskriminacije kako bi se zaštitila prava LGBTI pojedinaca. Zakonodavstvo o ravnopravnosti trenutačno obuhvaća samo spol, invaliditet, rasu i obiteljski status. Predmeti koje su LGBTI aktivisti pokretali pred sudovima u određenoj su mjeri pridonijeli ostvarivanju pravnih reformi. Ured EU-a pridružio se drugim misijama na godišnjoj LGBTI paradi.

Hong Kong je nastavio ulagati trud u suzbijanje **trgovine ljudima** i izradio je akcijski plan za ostvarenje tog cilja. Osiguravaju se dodatni resursi za mjere koje uključuju utvrđivanje mogućih žrtava. Smatra se da je oslanjanje na cijelu mrežu zakonodavstva, a ne na jedinstveni zakon, slaba točka borbe Hong Konga protiv trgovine ljudima. EU i Hong Kong nastavili su blisko surađivati na tom pitanju. O trgovini ljudima raspravljalo se na godišnjem strukturiranom dijalogu između EU-a i Hong Konga u studenome. Četvrta godišnja radionica EU-a i Hong Konga o sprečavanju trgovine ljudima, koja je financirana iz EU-ova programa TAIEX, održana je 12. i 13. prosinca. Na njoj su razmotrena pitanja od zajedničkog interesa, kao što su suradnja s civilnim društvom i privatnim sektorom te trgovina djecom.

Još treba poraditi na osiguravanju djelotvorne pravne zaštite za **strane radnike u kućanstvu**. Na te se radnike ne primjenjuje zakonska minimalna plaća, moraju živjeti sa svojim poslodavcima i obvezni su pronaći posao unutar dva tjedna od gubitka zaposlenja ili im prijeti deportacija. Vlada je poduzela određene korake za rješavanje tih pitanja, kao što je uvođenje dežurne telefonske linije za strane radnike u kućanstvu koji trebaju savjetovanje ili pomoć. Počela se provoditi i poboljšana provjera tih radnika radi otkrivanja slučajeva trgovine ljudima i prisilnog rada. Ured EU-a organizirao je 15. rujna na Kineskom sveučilištu filmsku projekciju i okrugli stol o pravima stranih radnika u kućanstvu.

Budući da približno 20 % stanovništva živi ispod granice siromaštva, **siromaštvo i nejednakost i dalje su veliki problemi**. Tek si malobrojni mogu priuštiti kupnju stambenog prostora na najskupljem tržištu nekretnina na svijetu, a gotovo 45 % stanovnika živi u unajmljenim javnim stanovima. Čelnica vlade najavila je nekoliko mjera za ublažavanje socioekonomskih nejednakosti u predstavljanju politike 16. listopada.

Sustav za **suzbijanje korupcije** i dalje je snažan i otporan. Hong Kong se može pohvaliti visokim standardima transparentnosti i mjera za suzbijanje korupcije. Tijela, ali i političke i poslovne ličnosti prepoznaju da je transparentnost ključna za održavanje snažnog položaja Hong Konga kao međunarodnog poslovnog središta.

Razvoj događaja u području gospodarstva

¹ Obje su udruge objavile posebne izjave o nasilju, koje su dostupne na adresi: https://www.fcchk.org/fcc-statements/?wpv_aux_current_post_id=1532&wpv_view_count=861-TCPID1532&wpv_paged=2

Gospodarstvo Hong Konga znatno se pogoršalo 2019. i pretrpjelo smanjenje BDP-a od 1,2 %. U prvoj polovini godine nastavilo se usporavanje gospodarstva koje je započelo 2018., te je zabilježeno povećanje BDP-a od samo 0,6 % u odnosu na prethodnu godinu. Hong Kong je zbog svojeg oslanjanja na trgovinu i međunarodne financije, ali i zbog svoje uloge trgovinskog, poslovnog i financijskog mosta između Kine i ostatka svijeta posebno osjetljiv na vanjske nepovoljne okolnosti i razvoj događaja na kontinentalnom dijelu. Nakon što su u lipnju počeli nemiri, gospodarstvo Hong Konga ušlo je u recesiju i BDP se u drugoj polovini godine smanjio za 2,8 %.

Do kraja 2019. u Hong Kongu je zbog manje prodaje zemljišta, nižih prihoda od poreza i povećane potrošnje zabilježen **prvi proračunski deficit u 15 godina**. U rujnu je agencija Fitch Ratings smanjila kreditni rejting Hong Konga na AA (s AA+), s negativnim izgledima, a agencija Moody's isto je tako promijenila izgled Hong Konga s pozitivnih na negativne. Međutim, Hong Kong je čak i nakon smanjenja zadržao stabilan investicijski kreditni rejting i ima velike fiskalne pričuve koje čine približno 40 % BDP-a.

Vanjsku trgovinu Hong Konga ugrozile su nepovoljne vanjske okolnosti. Izvoz i uvoz robe smanjili su se tijekom godine za 4,1 %, odnosno za 6,5 %. To je pak iznimno utjecalo na uslužne sektore povezane s trgovinom, koji čine približno 20 % zaposlenosti i BDP-a Hong Konga. Osim toga, u drugoj polovini godine **maloprodaja se dramatično pogoršala** zbog nemira i te se godine ukupno smanjila za 11,1 %. Vanjska trgovina, maloprodaja i rast BDP-a počeli su slabjeti već 2018., što ukazuje na to da je gospodarstvo gubilo zamah i mnogo prije nemira u lipnju.

Jedna od najvidljivijih posljedica nemira bio je **manji broj turista**. Turistički dolasci smanjili su se nakon lipnja za 39 % u odnosu na prethodnu godinu. Približno 80 % turista tradicionalno dolazi iz kontinentalne Kine i procjenjuje se da su zaslužni za približno 40 % ukupne maloprodaje u gradu, posebno u sektoru luksuzne robe. Osim u maloprodaji, manji broj turista itekako se odrazio i na sektore ugostiteljstva, hrane i pića te prometa.

Unatoč silaznom trendu **nezaposlenost** se tek neznatno povećala, s 2,8 % u zadnjem tromjesečju 2018. na 3,3 % u zadnjem tromjesečju 2019. Međutim, tržište rada moglo bi se naći pod većim pritiskom ako se gospodarstvo ne oporavi. Inflacija je ostala pod kontrolom, uz osnovnu inflaciju potrošačkih cijena od 3 % za tu godinu.

Cijene **nekretnina** smanjile su se od svibnja do prosinca za 4,5 %, ali zahvaljujući dobrom početku godine, zabilježeno je povećanje cijena od 5,4 % za 2019. u cjelini. Hong Kong je i dalje jedno od cjenovno najmanje pristupačnih urbanih središta na svijetu za kupce stambenih prostora. Prosječno vrijeme čekanja za najam javnih stanova produljilo se na 5,4 godine.

Iako je financijski sektor bio otporniji od ostatka gospodarstva, s obzirom na njegovu veliku izloženost Kini i cijeloj regiji te relativno nisku važnost lokalnog poslovanja, nije bio u potpunosti pošteđen utjecaja silaznog trenda. Broj inicijalnih javnih ponuda smanjio se u trećem tromjesečju, ali oporavio se u rujnu, kada je, primjerice, sekundarno uvrštavanje na burzu društva Alibaba privuklo veliku pozornost medija. Hong Kong je 2019. čak uspio zadržati svoj položaj vodećeg svjetskog središta za inicijalne javne ponude. Međutim, dnevni promet na tržištu smanjio se za 18,9 % u odnosu na prethodnu godinu, a indeks Hang Seng zaostajao je za drugim važnim indeksima. Na burzovna kretanja snažno su utjecali razvoj događaja u kontinentalnoj Kini i stalne trgovinske napetosti između SAD-a i Kine. Međutim, bankarski je sektor ostao stabilan, a razine kapitalizacije i likvidnosti banaka premašuju međunarodne standarde. Hong Kong ujedno ima velike devizne pričuve kojima se podupire

tečajni režim valutnog odbora koji regulira hongkonški dolar i uglavnom su izbjegnuti odljevi kapitala izazvani panikom.

Hong Kong se nastavio profilirati kao središte **zelenog financiranja** u regiji, i to na temelju svojeg sektora upravljanja imovinom i vladine politike potpore zelenom financiranju. U svibnju 2019. prikupljena je milijarda američkih dolara zahvaljujući uvodnim zelenim državnim obveznicama nominiranim u američkim dolarima. Tijela Hong Konga bila su 2019. usmjerena i na razvoj tržišne infrastrukture (tj. na izgradnju kapaciteta zelenog financiranja u financijskim institucijama).

Tijekom 2019. provedena je **reforma revizije**, kojom je Vijeće za financijsko izvješćivanje preustrojeno u neovisno nadzorno tijelo koje kontrolira revizore i ubrzan je prelazak sa samoregulacije na neovisni nadzor, u skladu s međunarodnim normama. U studenome 2019. Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice uvela je novi regulatorni pristup u pogledu **platformi za trgovanje virtualnim sredstvima**, prema kojem ih regulira na dobrovoljnoj osnovi. Licencija se može dodijeliti isključivo subjektima koji ispunjavaju visoke regulatorne standarde. **Sustav za brže plaćanje** (FPS) dodatno je razvijen uvođenjem međusobno povezanih e-novčanika različitih banaka, među ostalim i za plaćanja u renminbiju. Iako se e-novčanici nude i u kontinentalnoj Kini, međusobno povezivanje još nije moguće.

Kad je riječ o **potpori koju vlada Hong Konga pruža gospodarstvu**, Monetarno tijelo Hong Konga uspjelo je pratiti Savezne pričuve SAD-a i nekoliko je puta tijekom godine snizilo svoje kamatne stope. U listopadu je snižen i protuciklički zaštitni sloj kapitala, s 2,5 % na 2 %, kako bi se poduprlo bankovno kreditiranje. Vlada je na fiskalnom planu donijela pakete mjera financijske pomoći u vrijednosti od 30 milijardi HKD (3,5 milijardi EUR). To je prije svega provedeno radi smanjenja financijskog opterećenja kućanstava, pružanja potpore malim i srednjim poduzećima te sektorima prometa i turizma. Promatrači su smatrali da su ti paketi, koji su činili samo 1 % BDP-a, premali. Potrebno je napomenuti da je MMF u studenome preporučio da se poveća javna potrošnja, i to radi podupiranja gospodarstva i rješavanja strukturnih problema (nedostatak stambenog prostora, nejednakost prihoda itd.).

Čelnica vlade u listopadu je objavila **predstavljane politike za 2019.** u kojem je bila riječ o stanovanju i socijalnim pitanjima. Kad je riječ o socijalnim pitanjima, djelomično su ponovljeni prethodno najavljeni paketi pomoći i dodan je niz novih mjera. Od prijedloga povezanih sa stanovanjem najviše je pozornosti privukla primjena Pravilnika o povratku zemljišta na temelju kojeg bi se građevinskim poduzećima oduzela zemljišta na kojima se planiraju gusto naseljene stambene zone, ali za koje još ne postoje planovi gradnje, i koja bi se zatim upotrijebila za javne stanove.

Tijekom 2019. **europska poduzeća** uglavnom su čekala i pratila razvoj situacije. Na poduzeća kojima Hong Kong služi kao regionalno središte za širu azijsko-pacifičku regiju u osnovi su utjecali trgovinski rat između SAD-a i Kine i slaba globalna trgovina. Nemiri su teško pogodili poduzeća usmjerena na lokalnu prodaju, prije svega ona u sektorima maloprodaje (posebno luksuzne robe), ugostiteljstva te hrane i pića. U tim je sektorima zabilježena znatno manja prodaja, i to najviše zbog naglog pada broja posjetitelja i osobne potrošnje. Neka su poduzeća odlučila smanjiti opseg poslovanja. Ako se situacija ne poboljša, poduzeća će možda morati razmotriti daljnje mjere.

Europska poslovna zajednica bila je veoma zabrinuta zbog sada zaustavljenog zakona o izručenju i postupka njegova donošenja. Kako su se nemiri širili, europska su poduzeća jednoglasno osudila nasilje i istodobno izrazila veliku zabrinutost zbog političkog zastoja i njegova utjecaja na poslovnu klimu u Hong Kongu.

Hong Kong su tijekom 2019. obilježili sve veći politički pritisak i ometanje uobičajenog poslovanja, što je izazvalo zabrinutost u cjelokupnoj poslovnoj zajednici. Operativna učinkovitost Hong Konga, njegova uloga glavnog *offshore* financijskog središta kontinentalne Kine, visoka razina autonomije, neovisno pravosuđe i šire poštovanje vladavine prava smatraju se ključnim konkurentskim prednostima. Narušavanje bilo koje od njih ugrozilo bi privlačnost Hong Konga kao međunarodnog poslovnog središta.

Trgovina i druge politike

Hong Kong je u ožujku s Australijom potpisao **sporazum o slobodnoj trgovini**. Sporazum o slobodnoj trgovini s Udruženjem država jugoistočne Azije (ASEAN) potpisan 2017. stupio je 2019. na snagu za Laos, Mjanmar, Singapur, Tajland, Vijetnam i Maleziju. Hong Kong je ujedno javno najavio svoju namjeru da se pridruži Regionalnom sveobuhvatnom gospodarskom partnerstvu i da dogovori nove sporazume o slobodnoj trgovini, posebno s Tajlandom, ali i s Ujedinjenom Kraljevinom nakon njezina izlaska iz EU-a. Tijekom 2019. nisu potpisani novi sporazumi o promicanju i zaštiti ulaganja, ali u tijeku su pregovori s Rusijom, Iranom i Turskom.

Poticanje **istraživanja i inovacija** i dalje je prioritet hongkonške vlade: čelnica vlade najavila je u predstavljanju politike modernizaciju nekoliko programa kojima se podupiru inovacije i tehnologija. Kako bi podupro inovacije, Hong Kong je uveo i sustav za priznavanje originalnih patenata. Inovacije se potiču i u području financija kako bi Hong Kong postao predvodnik u tehnologijama za pružanje financijskih usluga (tzv. financijske tehnologije) i zelenom financiranju: u 2019. odobreno je prvih osam virtualnih bankarskih licencija u gradu i izdan je prvi paket zelenih državnih obveznica u vrijednosti od jedne milijarde američkih dolara².

Zaštita okoliša i dekarbonizacija bili su veliki izazovi za Hong Kong i 2019. Vlada je u pogledu otpada poduzela mjere za smanjenje upotrebe plastičnih slamki i kutija za hranu od stiropora u prostorijama u kojima se uglavnom poslužuju zaposlenici vlade. Međutim, dugoočekivani sustav plaćanja naknada za otpad koji je u studenome 2018. predstavljen u Zakonodavnom vijeću još se čeka. Od planova za rješavanje sve veće količine otpada koja se stvara u gradu vrijedi spomenuti samo gradnju velike spalionice za otpadnu energiju. Gotovo da i nema politika i instrumenata za smanjenje, oporabu i recikliranje otpada. Značajan korak naprijed u pogledu onečišćenja zraka ostvaren je kad je u siječnju 2019. stupio na snagu propis prema kojem plovila u morima Hong Konga moraju upotrebljavati isključivo gorivo s ograničenim sadržajem sumpora (ne višim od 0,5 %). Hong Kong je objavio i javno savjetovanje o dekarbonizaciji radi razvoja dugoročne strategije dekarbonizacije na tom području.

Odnosi između Hong Konga i kontinentalne Kine

Stalni prosvjedi imali su značajan utjecaj na odnose između Hong Konga i kontinentalne Kine. Vlada Narodne Republike Kine javno je poduprla tijela u upotrebi sile protiv prosvjednika. Ujedno je tvrdila, uz vrlo ograničene dokaze, da su prosvjedi sredstvo kojim pristaše neovisnosti Hong Konga promiču svoje ciljeve i da su strane sile odgovorne za poticanje nemira. Kontinentalna je Kina navela da su socioekonomski problemi glavni

² Hong Kong je pokrenuo program zelenih obveznica u vrijednosti do 100 milijardi HKD (11,5 milijardi EUR). U svibnju je monetarno tijelo Hong Konga objavilo i skup mjera za potporu razvoju zelenog financiranja u Hong Kongu i njegovo promicanje.

pokretač javnog nezadovoljstva. Predsjednik Xi Jinping izjavio je da je nasilje „otvoreno nepoštovanje” načela „jedna zemlja, dva sustava”.

Sve više raste bojazan od narušavanja „visokog stupnja autonomije” Hong Konga koja se temelji na načelu „jedna zemlja, dva sustava”.

Mediji su izvješćivali o sve većem broju vojnika Narodnooslobodilačke vojske Kine raspoređenih u Hong Kongu. Jedinica Narodnooslobodilačke vojske izašla je u studenome iz baraka u Kowloonu i raščišćavala barikade i krhotine koje su tijekom nemira rasute po prometnicima. Vlada Hong Konga može u skladu s Temeljnim zakonom zatražiti pomoć od Narodnooslobodilačke vojske u slučaju katastrofa ili radi održavanja javnog reda. Međutim, u ovom slučaju nije bio podnesen takav zahtjev.

Nakon što je Visoki sud odlučio da je zabrana nošenja maski neustavna, glasnogovornik Povjerenstva za zakonodavna pitanja Narodne Republike Kine izjavio je da samo Stalni odbor Nacionalnog narodnog kongresa može odlučiti jesu li zakoni Hong Konga u skladu s Temeljnim zakonom. Odvjetnička komora Hong Konga objavila je izjavu u kojoj je ustvrdila da je to stajalište „pravno netočno”, da su hongkonški sudovi već ukidali neustavne zakone i da se svakom tvrdnjom da sudovi Hong Konga ne mogu provoditi ocjenjivanje ustavnosti ograničava izvršavanje sudske vlasti kojom su ti sudovi uvijek raspolagali, te da je takva tvrdnja ujedno u suprotnosti s Temeljnim zakonom.

Politički su nemiri povećali pritisak na poslovnu zajednicu Hong Konga, i to s obje strane političkog spektra. Određena poduzeća u Hong Kongu kažnjavala su zaposlenike zbog sudjelovanja u skupovima i prosvjedima ili objavljivanja komentara na društvenim mrežama kojima su podržali prosvjede, među ostalim i otpuštanjem. Ta su se poduzeća zatim i sama našla pod povećalom javnosti, te su određeni poslovni čelnici podnijeli ostavke izazvavši pritom veliku pozornost medija, a objavljeno je i nekoliko javnih isprika zbog političkih stajališta i postupaka njihova osoblja. Poduzeća za koja se smatralo da podržavaju Kinu često su bila na meti pristalica prosvjeda. Katkad su ih samo bojkotirali, ali bilo je i nasilnih izgređa i vandalizma u njihovim prostorijama.

Hong Kong je 2019. ostao **glavno trgovinsko središte za kontinentalnu Kinu**, a kontinentalni dio ostao je daleko najveći trgovinski partner Hong Konga: u kontinentalnu Kinu bilo je usmjereno 55 % hongkonškog izvoza, dok je 47 % uvoza u Hong Kong potjecalo iz kontinentalnog dijela. Hong Kong je pak bio peti najveći trgovinski partner Kine 2018. (nakon SAD-a, EU-a, Japana i Koreje). Kontinentalna Kina (posebno provincija Guangdong) ostala je važna baza vanjske proizvodnje za Hong Kong.

Hong Kong je ostao i **ključno offshore financijsko središte i investicijsko čvorište za Kinu**. Kontinentalnom dijelu služi kao najveći izvor ulaznih izravnih stranih ulaganja (FDI) i čini 54 % ukupne vrijednosti (na kraju 2018.). Usto je prvo odredište za izlazna izravna strana ulaganja, uz ukupnu vrijednost od 65 %. Kontinentalni je dio pak Hong Kongu bio drugi najveći izvor ulaznih izravnih stranih ulaganja (krajem 2017. činio je 25,5 % ukupnog hongkonškog iznosa ulaganja)³. U Hong Kongu je na burzu uvršteno 1 241 poduzeće iz kontinentalne Kine, koja čine 51 % ukupnog broja od 2 449 poduzeća koja su u Hong Kongu uvrštena na burzu, odnosno 73 % ukupne tržišne kapitalizacije (krajem 2019.). U Hong Kongu je na burzu uvršteno 1 146 poduzeća iz kontinentalne Kine, koja čine 50 % ukupnog broja od 2 315 poduzeća koja su ondje uvrštena na burzu, odnosno 68 % ukupne tržišne kapitalizacije (krajem 2018.). Tržišta kapitala Hong Konga i kontinentalne Kine povezana su **Sustavom povezivanja burza**, kojim je burza Hong Konga povezana s burzama u Šangaju i

³ <https://www.tid.gov.hk/english/aboutus/publications/factsheet/china.html>

Shenzhenu, i **Povezivanjem obveznica**, programom uzajamnog pristupa tržištu za tržišta obveznica.

Hong Kong i kontinentalna Kina nastavili su tijekom godine razvijati svoje odnose u okviru **Sveobuhvatnog sporazuma o partnerstvu između Kine i Hong Konga** (CEPA). U studenome su na temelju tog sporazuma potpisali amandman o trgovini uslugama, čime su uvedene dodatne mjere liberalizacije u sektorima kao što su financijske i pravne usluge, građevinarstvo i inženjerstvo, ispitivanje i certificiranje, zabava i turističke usluge. Taj će se amandman provesti u lipnju 2020.

Dugoočekivani plan za **Zaljev Guangdonga, Hong Konga i Makaa** objavljen je u veljači 2019. Hong Kong je naveden kao jedan od četiri ključna grada u regiji (zajedno sa Shenzhenom, Guangzhouom i Makaom). Hong Kongu je dodijeljena ključna uloga u razvoju zaljeva, posebno u pogledu profesionalnih usluga (uključujući financijske usluge), ali i uloga globalnog *offshore* središta za renminbi. Nakon objave tog plana najavljene su mjere koje uključuju jačanje suradnje u području prava intelektualnog vlasništva i carine te kojima se stanovnicima Hong Konga olakšava život, rad i provođenje znanstvenih istraživanja u zaljevu. Međutim, u Hong Kongu se zbog nemira sve više javljaju bojazni da bi njegova uloga u zaljevu mogla biti smanjena u korist drugih gradova koji sudjeluju u tom projektu.

Bilateralni odnosi i suradnja EU-a i Hong Konga tijekom 2019.

Trinaesti strukturirani dijalog između EU-a i Hong Konga održan je u Hong Kongu 28. studenoga 2019. Na dijalogu se raspravljalo o suradnji u različitim područjima, koja uključuju bilateralnu trgovinu, reformu WTO-a, financijske usluge, ulaganja, javnu nabavu, carinu, inovacije i tehnologiju te trgovinu ljudima.

Istraživanje koje je 2019. provela vlada Posebnog Upravnog Područja Hong Konga pokazalo je da više od 2 300 poduzeća iz EU-a ima poslovne jedinice u Hong Kongu, a više od polovine njih ondje ima i regionalno sjedište ili regionalne urede. Poduzeća iz EU-a djeluju u različitim sektorima, a to su prije svega financijske i poslovne usluge, trgovina, logistika, maloprodaja, hrana i piće te građevinarstvo.

Hong Kong je 2019. bio 18. najveći trgovinski partner EU-a u trgovini robom i deveti trgovinski partner EU-a u Aziji, uz ukupnu vrijednost trgovine od 48 milijardi EUR (+3,4 % u odnosu na prethodnu godinu). Izvoz robe iz EU-a u Hong Kong iznosio je 36,7 milijardi EUR, a uvoz iz Hong Konga 11,3 milijarde EUR, što je dovelo do znatnog viška od 25,4 milijarde EUR za EU (njegov četvrti najviši bilateralni trgovinski višak). EU je ujedno zadržao status drugog najvećeg trgovinskog partnera Hong Konga nakon kontinentalne Kine. EU je tijekom godine bio drugo najveće izvozno odredište te treći najveći uvozni dobavljač za Hong Kong.

Hong Kong je ostao važno središte (*entrepôt*) za trgovinu između kontinentalne Kine i EU-a. Kineski uvoz iz EU-a u vrijednosti od više od 10 milijardi EUR odvijao se 2018. preko Hong Konga, a vrijednost ponovnog izvoza robe podrijetlom iz kontinentalne Kine u EU bila je veća od 35 milijardi EUR.

Hong Kong je ostao peti najvažniji **trgovinski partner EU-a u području usluga** u Aziji, nakon Kine, Singapura, Japana i Indije. Bilateralna trgovina uslugama iznosila je 2018. (prema posljednjim dostupnim podacima) 29,3 milijarde EUR (+8,7 % u odnosu na prethodnu godinu). Iz Hong Konga u EU uvezene su usluge u vrijednosti od 14,8 milijardi EUR, dok su u Hong Kong izvezenе usluge u vrijednosti od 14,5 milijardi EUR, što je rezultiralo malim manjkom za EU u iznosu od 325 milijuna EUR.

Dvostrani tokovi **ulaganja** između EU-a i Hong Konga ostali su iznimno važni. Statistički podaci iz Hong Konga pokazuju da je EU, ne uzimajući u obzir *offshore* središta, drugi najveći strani ulagač u Hong Kong, uz 2 300 poduzeća i vrijednost ulaganja od 136,2 milijarde EUR i udio od 8,2 % ukupnih izravnih stranih ulaganja do kraja 2018. (prema najnovijim dostupnim podacima). S druge strane, ukupan iznos izravnih stranih ulaganja iz Hong Konga u EU iznosio je do kraja 2018. ukupno 168 milijardi EUR, što Hong Kong čini važnim izvorom izravnih stranih ulaganja u EU.

Istaknut položaj Hong Konga u ulagačkim odnosima s EU-om djelomično proizlazi iz činjenice da je velik dio onoga što se statistički bilježi kao „izravna strana ulaganja Hong Konga” zapravo podrijetlom iz kontinentalne Kine. Podaci Vijeća Hong Konga za razvoj trgovine pokazuju da je više od 60 % kineskih ulaganja usmjereno na Hong Kong ili se kroz njega odvija. Isto tako, znatan postotak izravnih stranih ulaganja EU-a u Kinu odvija se preko Hong Konga. Glavni su razlozi za to prisutnost visokokvalitetnih pružatelja usluga te predvidivo regulatorno okruženje i vladavina prava u Hong Kongu.

EU i Hong Kong nastavili su tijekom godine surađivati u području **carina** u okviru akcijskog plana za poboljšanje zaštite prava intelektualnog vlasništva koji se financira iz programa „IP Key”. Taj je akcijski plan 2019. proširen na morske luke u EU-u radi zajedničke suradnje i zajedničke kontrole nad teretom za pretovar. Sastanak radne skupine EU-a i Hong Konga za intelektualno vlasništvo održan je u ožujku u Hong Kongu, a 11. sastanak Zajedničkog odbora za carinsku suradnju EU-a i Hong Konga održan je u srpnju u Bruxellesu. Unatoč izvršnoj suradnji, Hong Kong je i dalje drugo glavno mjesto podrijetla prema vrijednosti robe kojom se povređuju prava intelektualnog vlasništva i koja se uvozi u EU, bez obzira na to je li ta roba proizvedena na njegovu području. Obje strane razmatraju načine za daljnje rješavanje tog pitanja i poboljšanje suradnje u tom području.

Tijela Hong Konga objavila su dva nova poziva za podnošenje zahtjeva za dodjelu sredstava radi pružanja potpore sudionicima programa **Obzor 2020.** iz Posebnog Upravnog Područja. U okviru strukturiranog dijaloga EU i Hong Kong suglasili su se da će ispitati mogućnost širenja hongkonškog mehanizma sufinanciranja za Obzor 2020., ali i šire, radi uključivanja privatnog sektora.

Kad je riječ o **suradnji u poreznim pitanjima**, Hong Kong je u veljači 2019. izmijenio dva preostala režima za *offshore* fondove i *offshore* fondove privatnog vlasničkog kapitala kako bi se otklonili razlozi za zabrinutost EU-a zbog njihovih značajki ograničavanja na određenu namjenu. Vijeće je na temelju toga u ožujku 2019. zaključilo da je Hong Kong ispunio svoje obveze u pogledu dobrog upravljanja porezima.

U području **borbe protiv pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma** Radna skupina za financijsko djelovanje (FATF) objavila je u rujnu 2019. izvješće o uzajamnoj procjeni koje se bavilo Hong Kongom⁴. Hong Kong je jurisdikcija u kojoj se osniva mnogo poduzeća. Nedavno je unaprijedio svoj režim kako bi osigurao da poduzeća prikupljaju i čuvaju informacije o stvarnom vlasništvu u svojim objektima, ali tek će se pokazati jesu li te nove mjere djelotvorne. Hong Kong bi trebao uložiti još truda kako bi osigurao veću dostupnost informacija o stvarnom vlasništvu u pogledu pravnih aranžmana, ali i njihovu točnost.

⁴ <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/mer4/MER-Hong-Kong-China-2019.pdf>

EU i Hong Kong nastavili su surađivati kako bi povećali **izravne međuljudske kontakte**, posebno u području istraživanja, akademske suradnje, mobilnosti studenata, kulture i kreativnih industrija.

Ured Europske unije u Hong Kongu proveo je različite kulturne i gospodarske aktivnosti te aktivnosti javne diplomacije, često u suradnji s državama članicama EU-a i njihovim kulturnim ustanovama. Glavni događaji godine uključivali su Filmski festival EU-a, Dan jezika EU-a, hongkonški sajam knjiga, sudjelovanje na godišnjoj LGBTI povorci ponosa, radionicu o jednokratnoj plastici, partnerstvo s IOM-om u organizaciji Globalnog filmskog festivala o migracijama, radionicu EU-a i Hong Konga o sprečavanju trgovine ljudima te filmsku projekciju i raspravu o pravima stranih radnika u kućanstvu. Ured EU-a često se sastajao s vladinim dužnosnicima, parlamentarnim zastupnicima te predstavnicima akademske zajednice i civilnog društva.